

Ομιλία του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, Αντιστράτηγου Κωνσταντίνου Σκούμα, στην τελετή παράδοσης - ανάληψης των καθηκόντων του

(Σχολή Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας, 14 Απριλίου 2022)

Οι σύγχρονες κοινωνίες χαρακτηρίζονται από αλματώδεις αλλαγές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές, που οδηγούν σε νέες και, πολλές φορές, απρόβλεπτες προκλήσεις, τις οποίες τα κράτη καλούνται να αντιμετωπίσουν με ταχύτητα, αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα.

Η κλιματική κρίση, οι μεταναστευτικές ροές και η πανδημία από τη μία, και οι νέες μορφές εγκλημάτων, σύνθετες και ακραίες από την άλλη, αποτελούν τα μεγαλύτερα ζητούμενα της τρίτης δεκαετίας του 21ου αιώνα και τα πιο σοβαρά προβλήματα κάθε συντεταγμένης κοινωνίας και πολιτείας. Γίνεται αμέσως αντιληπτό ότι η Ελληνική Αστυνομία βρίσκεται σήμερα μπροστά σε νέα δεδομένα, στα οποία πρέπει να ανταπεξέλθει με επιτυχία και έχει και τη βούληση και τη δυνατότητα να το πράξει.

Η τιμή που γίνεται στο πρόσωπο μου σήμερα, με την επιλογή μου σε αυτήν τη θέση, του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, αποτελεί τη μέγιστη ευθύνη που αναλαμβάνω απέναντι στην Πολιτεία και την Ελληνική κοινωνία.

Οφείλω στο σημείο αυτό να εκφράσω τις ειλικρινείς ευχαριστίες μου προς τον Πρωθυπουργό της Χώρας, κύριο Κυριάκο Μητσοτάκη, για την εμπιστοσύνη που δείχνει στο πρόσωπό μου. Θα ήθελα, επίσης, να ευχαριστήσω την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου μας, τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, κύριο Τάκη Θεοδωρικάκο, τον Υφυπουργό, κύριο Λευτέρη Οικονόμου, τον Γενικό Γραμματέα, κύριο Κωνσταντίνο Τσουβάλα και τον Γενικό Γραμματέα Αντεγκληματικής πολιτικής κύριο Κωνσταντίνο Παπαθανασίου για την στήριξή τους. Σας διαβεβαιώνω πως θα τιμήσω την εμπιστοσύνη σας και θα καταβάλω κάθε δυνατή προσπάθεια να φανώ αντάξιος των προσδοκιών σας, έχοντας πλήρη επίγνωση των υποχρεώσεων και καθηκόντων που αναλαμβάνω.

Στόχος μου είναι μόνο ένας : να σταθμίσουμε όλοι μαζί με κριτική σκέψη τα δεδομένα του σήμερα και να ανταποκριθούμε αποτελεσματικά στα ζητούμενα του αύριο προς όφελος της ελληνικής κοινωνίας.

Η Αστυνομία οφείλει να εξασφαλίζει σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα να ασκεί ελεύθερα τα ατομικά και κοινωνικά του δικαιώματα και κυρίως το δικαίωμα να αναπτύσσεται, να εργάζεται και να εκφράζεται χωρίς την αβεβαιότητα και το φόβο της βίας και του εγκλήματος. Οφείλει να διασφαλίζει ένα περιβάλλον, όπου θα δεσπόζει ο σεβασμός στους νόμους και στα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα για όλους τους συνανθρώπους μας, χωρίς αποκλεισμούς και εξαιρέσεις. Η Αστυνομία λειτουργεί ως άμυνα της κοινωνίας απέναντι στο έγκλημα και όχι ως μηχανισμός εξαναγκασμού ή επιβολής.

Αυτό, λοιπόν, είναι το πρωταρχικό μας Στοιχείο : η καλλιέργεια στον κάθε πολίτη αυτής της χώρας, από τα μεγάλα αστικά κέντρα μέχρι τα απομακρυσμένα χωριά, του αισθήματος ότι η Αστυνομία είναι συμπαράστατης, είναι αρωγός στις ανάγκες του και εγγυητής της ασφάλειάς του.

Για να πετύχουμε το Στοιχείο αυτό, θα πρέπει οι δράσεις μας να διαπνέονται από τις ακόλουθες Αρχές, οι οποίες θα αποτελούν τους βασικούς πυλώνες στήριξης του έργου μας :

Πρώτος πυλώνας: οι Δημοκρατικές αξίες και η διαφάνεια. Προάσπιση και ενίσχυση των θεμελιωδών δημοκρατικών αξιών, υπεράσπιση της νομιμότητας, τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας της αστυνομικής δράσης. Η αυθαιρεσία υπό οποιαδήποτε μορφή δεν έχει θέση στους κόλπους της σύγχρονης Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία ενεργεί σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, της νομιμότητας και της αμεροληψίας.

Δεύτερος πυλώνας: ο Επαγγελματισμός και η Δεοντολογία. Επαγγελματική ετοιμότητα και εγρήγορση, ευέλικτες και αποτελεσματικές υπηρεσίες, διαρκής αξιολόγηση και αξιοποίηση του προσωπικού. Ενίσχυση και τήρηση των κανόνων δεοντολογίας και της ευπρεπούς συμπεριφοράς προς τον πολίτη κατά την άσκηση των καθηκόντων μας. Οργάνωση των δράσεων μας και καταγραφή των αποτελεσμάτων έτσι ώστε άμεσα να γίνονται οι διορθωτικές παρεμβάσεις για τη βελτίωση κάθε τυχόν αστοχίας.

Τρίτος πυλώνας: το Κοινωνικό πρόσωπο της Αστυνομίας και η εξωστρέφεια. Θέτουμε ως προτεραιότητα την καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης με τον πολίτη, την εξασφάλιση αρμονικών κοινωνικών σχέσεων και την εγκαθίδρυση ανθρωπιστικού πνεύματος. Ζητούμενο είναι να εμπεδωθεί το αίσθημα ασφάλειας με την ενεργή παρουσία μας σε όλες τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, προστρέχοντας σε κάθε πρόβλημα και σε κάθε δυσκολία τους.

Το πρόσωπο της ελληνικής Αστυνομίας δεν πρέπει να μένει στάσιμο, αντίθετα, οφείλει να εκσυγχρονίζεται και να ακολουθεί τα σύγχρονα πρότυπα. Οι λέξεις ασφάλεια των πολιτών, προάσπιση των δημοκρατικών αξιών, διαφύλαξη των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, δεν είναι κενές περιεχομένου, είναι η πεμπτουσία του κράτους δικαίου και των δημοκρατικών κοινωνιών, είναι οι στόχοι και οι αξίες που καλούμαστε να υπηρετήσουμε.

Η επιτυχία της αποστολής μας και η αναγνώρισή της από την κοινωνία αποτελεί για μας το πιο ακριβό μετάλλιο. Αποτελεί τον σύμμαχό μας στις εκατοντάδες μάχες που δίνουμε καθημερινά με αφοσίωση και αυταπάρνηση, αφού δεν είναι λίγες οι φορές που συνάδελφοί μας χάθηκαν την ώρα του καθήκοντος. Στη μνήμη αυτών, οφείλουμε όλοι να στεκόμαστε με σεβασμό και να τιμούμε τη θυσία τους συνεχίζοντας το έργο τους με τον ίδιο υπηρεσιακό ζήλο.

Οι μεγάλες οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και στη γειτονιά μας, στην Ανατολική Μεσόγειο, οι νέες γεωπολιτικές ισορροπίες που συνεχώς μεταβάλλονται, ο πόλεμος στην Ουκρανία, οι διαρκώς αυξανόμενες μεταναστευτικές πιέσεις με αποκορύφωμα τα γεγονότα του Έβρου το Μάρτιο του 2020, το οργανωμένο έγκλημα αλλά και οι νέες μορφές εγκλημάτων διαμορφώνουν ένα ρευστό περιβάλλον, όπου ο φόβος τείνει να εδραιωθεί στην καθημερινή μας ζωή. Απέναντι σε αυτή την αβεβαιότητα η Ελληνική Αστυνομία καλείται να δώσει τη δική της δυναμική Απάντηση.

Μια Απάντηση που στοχεύει στην αναδιοργάνωση του Σώματος στη βάση των ακόλουθων Εργαλείων, τα οποία θα διαμορφώσουν το σύγχρονο πρόσωπο της Αστυνομίας και θα αναβαθμίσουν την ποιότητα του έργου και των υπηρεσιών της.

Επανεκπαίδευση του συνόλου των στελεχών μας σε διαρκή και τακτική βάση ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στη σκληρή και σύνθετη εργασία τους με γνώση και αρτιότητα επ' ωφελεία της κοινωνίας. Η συνεχής κατάρτιση και εκπαίδευση του προσωπικού μας συμβάλει στο να μετουσιωθεί το επάγγελμα του αστυνομικού σε κοινωνική προσφορά.

Συνεργασία και αλληλεπίδραση με τους πολίτες. Συνεχής προσπάθεια απήχησης των δράσεων μας στην κοινωνία, αφού δεν νοείται επιτυχημένη δράση χωρίς την παρουσία των πολιτών. Στη σημερινή εποχή δε γίνεται να λείπει από οποιονδήποτε σχεδιασμό η επαφή με τις Τοπικές Κοινωνίες και η συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, προσδίδοντας έτσι μεγαλύτερη βαρύτητα στην πρόληψη παρά στην καταστολή, στη συνεργασία παρά στην απομόνωση. Το μήνυμα είναι σαφές : Ελληνική Αστυνομία και κοινωνία είμαστε από την ίδια πλευρά και έχουμε κοινό στόχο την ασφάλεια, την ηρεμία και την ευημερία των πολιτών.

Αξιοποίηση της τεχνολογίας, εκσυγχρονισμός της υλικοτεχνικής υποδομής και ενίσχυση του εξοπλισμού των Υπηρεσιών μας με σύγχρονα μέσα με στόχο να πετύχουμε να προηγούμαστε από τις εξελίξεις, να είμαστε πάντα ένα βήμα μπροστά από το έγκλημα.

Ψηφιοποίηση των υπηρεσιών, προώθηση της ηλεκτρονικής διακίνησης των εγγράφων, αυτοματοποίηση των διαδικασιών. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η εύρυθμη λειτουργία και ο εκσυγχρονισμός της διοίκησης αλλά και η υλοποίηση καινοτόμων εφαρμογών. Το κυριότερο, όμως, είναι ότι επιτυγχάνεται η αποδέσμευση του προσωπικού από τη γραφειοκρατία με σκοπό να διατεθεί σε Υπηρεσίες αιχμής για την πρόληψη της εγκληματικότητας που είναι η βασική αποστολή μας. Αξίζει να επισημάνουμε ότι η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή αποτελεί μια δημοκρατική διαδικασία, μια πολιτική ίσων δικαιωμάτων, αφού δίνει τη δυνατότητα σε όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες να εξυπηρετούνται εξ αποστάσεως με την μικρότερη δυνατή ταλαιπωρία.

Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι το έγκλημα εξελίσσεται ταυτόχρονα με την εξέλιξη των κοινωνιών και αποκτά νέες διαστάσεις, Η ελληνική Αστυνομία καλείται να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα που θέτουν σε κίνδυνο την κοινωνική συνοχή και πλήττουν μεγάλο αριθμό συμπολιτών μας.

Η έμφυλη και ενδοοικογενειακή βία που διαρρηγνύει τον κοινωνικό ιστό αλλά και η ακραία αντικοινωνική συμπεριφορά που παρατηρείται, σε ορισμένες περιπτώσεις στους νέους ανθρώπους, το πιο ζωντανό κομμάτι του πληθυσμού μας, αποτελούν σοβαρά φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας. Το ηλεκτρονικό έγκλημα αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία στην εποχή μας, αφού ο ψηφιακός κόσμος δεν είναι ούτε αθώος, ούτε ακίνδυνος. Ο διαδικτυακός εκφοβισμός, οι απάτες στο ηλεκτρονικό εμπόριο, η παραβίαση προσωπικών δεδομένων, η διακίνηση πορνογραφικού υλικού ανηλίκων είναι ορισμένες μόνο από τις παγίδες που κρύβει ο νέος ηλεκτρονικός πολιτισμός του αιώνα μας.

Η Ελληνική Αστυνομία οφείλει να δρα στοχευμένα με εξιδικευμένο και καταρτισμένο προσωπικό και ταυτόχρονα να προωθεί ευρύτερες συνεργασίες με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλά και με όλους τους θεσμικούς φορείς προκειμένου να χτιστεί ένα προστατευτικό τείχος για τα θύματα αυτών των εγκλημάτων. Έχει καθήκον να διαδραματίσει ενεργό ρόλο όχι μόνο με αστυνομικά μέτρα αλλά κυρίως με την πρόληψη και με την συνεχή ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου.

Παράλληλα, η ενίσχυση, αναδιάρθρωση και επαναξιολόγηση των Αστυνομικών Υπηρεσιών, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, με στόχο τη συνεχή παρουσία της Αστυνομίας σε κάθε γειτονιά, μέρα και νύχτα, θα συμβάλει στην πρόληψη της εγκληματικότητας και στη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος.

Η Ελληνική Αστυνομία είναι ένας θεσμός που έχει συνέχεια στο χρόνο και κάθε στόχος που επιτεύχθηκε στο παρελθόν αποτελεί τη βάση για κάθε μελλοντική εξέλιξη. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Επίτιμο Αρχηγό, Στρατηγό Μιχάλη Καραμαλάκη, για την άψογη συνεργασία μας, το ήθος του και το αξιόλογο έργο που παρήγαγε, το οποίο παραμένει ως σπουδαία παρακαταθήκη για το Σώμα της Αστυνομίας αλλά και για την κοινωνία.

Κύριε επίτιμε Αρχηγέ, σας εύχομαι ολόψυχα δημιουργική συνέχεια με υγεία και ευτυχία, προσωπική αλλά και οικογενειακή.

Κυρίες και Κύριοι,

Αυτοί είναι οι κεντρικοί άξονες των στόχων μας και για την υλοποίησή τους χρειάζεται συλλογική προσπάθεια και συνεργασία. Η ενεργή παρουσία και συμμετοχή όλου του προσωπικού είναι απαραίτητη ώστε να εντοπίσουμε διαχρονικά προβλήματα, να διορθώσουμε λάθη και να τολμήσουμε καινοτομίες και αλλαγές.

Πιστεύω ακράδαντα στην υποστήριξη προς κάθε συνάδελφο προκειμένου να ανταποκριθεί με επάρκεια τόσο στην επιτέλεση των υπηρεσιακών του καθηκόντων όσο και στην προσωπική και οικογενειακή του ζωή. Βασική μου αρχή, με την οποία πορεύτηκα μέχρι σήμερα στην υπηρεσιακή μου ζωή, είναι να αντιμετωπίζω τον συνάδελφο πρωτίστως ως άνθρωπο που έχει ανάγκες και να αποβλέπω στη διαρκή βελτίωση των επαγγελματικών του συνθηκών. Κανείς δεν περισσεύει. Γι' αυτό σας καλώ όλους σε διαρκή ετοιμότητα και εγρήγορση για την πραγματοποίηση της αποστολής μας.

Θα ήθελα να κλείσω την ομιλία μου επαναλαμβάνοντας ότι οι καιροί έχουν αλλάξει. Μαζί αλλάζει και ο ρόλος της Ελληνικής Αστυνομίας. Είναι η Αστυνομία της Δημοκρατίας και του Πολίτη. Η Αστυνομία που είναι αμείλικτη απέναντι στο έγκλημα σε όλες τις εκφάνσεις του αλλά και η Αστυνομία υπηρέτης του πολίτη. Υπηρέτης του Ανθρώπου και ιδίως εκείνου που έχει τη μεγαλύτερη ανάγκη. Σεβόμενη τα δικαιώματά του. Προστατεύοντας την καθημερινότητά του

Η Ελληνική Αστυνομία προέρχεται από την κοινωνία και υπηρετεί την κοινωνία. Αυτό σκοπεύω να κάνω και εγώ από αυτή τη θέση με βασική μου Αρχή ότι: *«Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και στα δικαιώματα».*

Σας ευχαριστώ!